

Norges vassdrags- og energidirektorat

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Deres ref.	Vår ref.	Ark.nr.	Dato
Erlend Støle Hansen	Anders T. Løyning	RKV.300.000.€02	6.8.2014

STAKKELAND KRAFTVERK

Kommentarer til høringsuttalelser på konsesjonssøknad

Det vises til konsesjonssøknad datert 17.3.2014, og e-post fra NVE datert 10.7.2014 med anmodning om å kommentere innkomne høringsuttalelser.

Sira-Kvina kraftselskap har nå gått igjennom høringsuttalelser, og gir i etterfølgende våre kommentarer til innkomne uttalelser

Kvinesdal kommune

Kommunestyrets vedtak: *Kvinesdal kommune er positiv til at det gis konsesjon til Stakkeland kraftverk som omsøkt. Kraftstasjonen må bygges på en estetisk måte som tar hensyn til landskapet i området.*

I Rådmannens saksutredning vurderes de negative konsekvensene ved redusert opplevelsesverdi, levevilkår for fisk og miljø for øvrig å være relativt beskjedne, slik at man ut fra en samlet vurdering anbefaler at det gis konsesjon til dette tiltaket.

S-K kommentarer:

S-K vil legge stor vekt på å gi kraftstasjonen en utforming som vil passe inn i landskapet omkring. Dette er også beskrevet i Konsesjonssøknaden på side 27:

Bygningsmasse, fargebruk og terrenginngrep vil bli tilpasset mot omkringliggende arealer, og inngrep i overflaten tilbakeført slik at tiltaket visuelt føyer seg til omkringliggende landskap.

Det er, i dialog med Kvinesdal kommune, avtalt at man også her skal opprette en Samhandlingsgruppe med deltakere fra kommune, kraftselskap og grunneiere. Hensikten er at man i fellesskap skal forsøke å finne gode løsninger på de viktigste momenter man på lokalplanet ser for seg i forbindelse med gjennomføring av tiltaket.

Fylkesmannen i Vest-Agder

Fylkesmannen reiser innsigelse mot det planlagte tiltak. Man mener at Kvinavassdraget allerede er så sterkt berørt av kraftutbygging at man bør være restriktiv med hva som tillates av videre inngrep.

S-K kommentarer:

Fylkesmannen reiser innsigelse på grunnlag av sumvirkninger jfr Naturmangfoldloven §10. *En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.* KU-forskriftens vedlegg 3 omhandler også forholdet til sumvirkninger: *Når flere utbyggingstiltak i et område samlet kan få vesentlige*

virksomheter skal tiltakets kumulative karakter i forhold til andre gjennomførte og planlagte tiltak i utbyggingstiltakets influensområde vurderes.

S-K oppfatter det sånn at samlet belastning på økosystemet blir i svært liten grad påvirket av tiltaket på Stakkeland. Forvaltningspraksis knyttet til sumvirkninger både knyttet til KU-forskriften, vedlegg 3 og nml §10 har først og fremst vært knyttet til nye inngrep. Jfr. eksempel fra samlet vurdering av flere småkraftutbygginger i Sørgulen: «NVE mener at utbygging av mange små kraftverk i Sørgulen kan føre til bortfall av flere viktige landskapselementer ... De omsøkte planene i området er derfor vurdert i forhold til samlet belastning i et utvidet influensområde» (NVE).

Vi stiller spørsmål med hvorvidt samlet belastning kan nyttes som et innsigelsesgrunnlag i forhold til Stakkeland. Inngrepet er knyttet til utnyttelse av fallet på en allerede regulert strekning. Slik S-K oppfatter det ligger dette utenfor det som normalt har vært grunnlaget for vurdering av sumvirkning. Skulle tilsvarende energimengde hentes fra et område som ikke er berørt ville etter all sannsynlighet konsekvensene vært betydelig større. Samlet konsekvens ved utbygging er vurdert til liten negativ i biomangfoldrapport. Tiltaket medfører ikke nye inngrep som gir redusert verdi på INON område. Det er heller ikke registrert konsekvenser knyttet til rødlistearter eller viktige naturtyper. Strekning er kun å betrakte som oppvekstområde for aure, og har ingen virkning på Kvina i anadrom sone. Det er ikke aktuell strekning for fisk eller friluftslivsaktiviteter pr. i dag.

Innsyn knyttet til riksvei 42 er begrenset til en brupassasje vest for Kvinlog, i et relativt rolig elveparti. Det er ikke fossestryk på strekning.

S-K anser Stakkeland som et O/U-prosjekt i sin prosjektportefølje knyttet til revisjon av konsesjonsvilkår. I retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår oppfordrer OED regulantene til å vinne inn mer produksjonsvann i tilknytning til en revisjon. Dette er for å øke handlingsrommet i forhold til å gjennomføre viktige miljøtiltak som bedrer forholdet for økosystemet i det bestemte revisjonsområde. Slik S-K oppfatter det vil derfor en utbygging i Stakkeland kunne forsvare tiltak som samlet sett kan bedre forholdene i en større region, i dette tilfelle Kvina.

Vest-Agder fylkeskommune

Fylkeskommunen mener generelt at det må utformes nasjonale insentiver som spesielt fremmer etablering av ny regulerbar kraftproduksjon.

Man mener spesifikt at Kvinesdal kommunes uttalelser i den konkrete saken må tillegges betydelig vekt ved vurdering om konsesjon.

Man vektlegger imidlertid negativ påvirkning av opplevelsesverdi på berørt elvestrekning i større grad enn det som gjøres fra kommunalt hold.

Man fraråder at det blir gitt konsesjon.

Dersom konsesjon likevel blir gitt, må det stilles strenge krav til ivaretagelse av allmennhetens friluftsinnteresser og landskapsverdier.

S-K kommentarer:

Vi tolker dette slik at man i stor grad tilslutter seg den vurdering av saken som er gitt fra lokale myndigheter, men det skal være et klart fokus på å ivareta friluftsinnteresser og landskapsverdier i størst mulig grad.

Direktoratet for mineralforvaltning

DMF anmerker at mineralressurser ikke er vurdert eller omtalt i søknaden. Man har allikevel ikke funnet at det er noen konflikt i forhold til mineralressurser ved dette tiltaket.

S-K kommentarer:

Tas til etterretning.

Kystverket

Kystverket Sørøst har ingen merknader til saken.

Statens Vegvesen

Statens vegvesen anfører at dersom tunnel til kraftstasjon vil komme høyt i forhold til FV 42 vil den kreve en godkjenning fra Statens vegvesen.

S-K kommentarer:

Det forutsettes at detalplaner oversendes Statens vegvesen for godkjenning når den tid kommer.

Forum for natur og friluftsliv Agder

FNF Agder mener at landskapsverdien av dette bekkeområdet er svært viktig på grunn av områdets synlighet fra fylkesveien.

S-K kommentarer:

Vi registrerer her igjen en sterkere vektlegging og fokus på landskapsverdi enn det som vurderes fra lokal myndighet.

Arne Stakkeland

Arne Stakkeland hevder at kraftverkets maskinhall må bygges inni fjellet for å unngå sjenerende og vedvarende støy. Han er også bekymret m.h.p. privat brønnhull i fjell samt parkeringsplasser for sin fritidseiendom.

S-K kommentarer:

Vi er enda så tidlig i planprosessen at det er vanskelig å uttale seg veldig detaljert om utforming av kraftstasjonen. En grovstudie av kartet tilsier at det kan bli problematisk å få plassert hele kraftstasjonen i fjell på det stedet vi har tenkt å etablere den. En kraftstasjon i fjell vil, erfaringsmessig, også fordyre prosjektet så mye at det ikke ville bli lønnsomt å realisere.

Vi kan se for oss en løsning der turbin og generator plasseres nede i en sprengt sjakt i fjellet, maskinsal-dekke omtrent i nivå med terreng, og et bygg i betong/tre over dette nivå. Dykket utløp fra kraftstasjon.

Støy fra aggregater og vannstrømning kan derved langt på veg neglisjeres. Støy fra ventilasjonsanlegg vil måtte håndteres med lydfeller o.l. Vi er uansett tvunget til å finne en løsning som tilfredsstiller de krav til støygrenser som vil være gjeldende her.

Dersom en evt. tørrlegging av drikkevannsbrønn beviselig kan tilskrives tiltaket, så må denne selvfølgelig erstattes.

Evt. behov for nye parkeringsplasser må selvfølgelig også ordnes av tiltakshaver.

Ingrid Alfsvåg

Ingrid Alfsvåg framfører stort sett samme problemstilling som Arne Stakkeland. I tillegg ønsker hun etablering av gang & sykkelveg mellom Hagen og Kvinlog med bruk av overskuddsmasse fra tiltaket.

S-K kommentarer:

Ovenstående kommentar til Arne Stakkeland er i stor grad dekkende for anmerkningene fra Ingrid Alfsvåg.

Når det gjelder gang & sykkelsti så kan man her nyttiggjøre tippmasser på en fornuftig måte på en stor del av strekningen. På den del av Fylkesveien som ligger i fjellskjæring, så vil det i tillegg kreve betydelige sprengningsarbeider for å få et bra resultat. Dette kan vanskelig forsvares økonomisk i tiltaket alene, og vil i så fall kreve en betydelig innsats fra Statens vegvesen. Dette vil helt sikkert bli en aktuell problemstilling for et Samhandlingsutvalg som beskrevet.

Ingun Irlen Stakkeland

Ingun Irlen Stakkeland er bekymret for at tiltaket vil medføre tilnærmet tørrlegging av elveløpet på aktuell strekning, og derved forårsake skjemmende landskapsinngrep og ødelegge to badeplasser. Hun frykter også at tiltaket vil ødelegge fisket oppstrøms og nedstrøms kraftanlegget, og er spesielt bekymret for en gytebekk i området der tippmasse er tenkt plassert. Den foreslåtte plassering av tippmasse vil også bli et sterkt skjemmende fremmedelement i naturen. Tiltaket må ses i sammenheng med planlagt vindmøllepark på heia vest for Stakkeland, og inngrepene vil derfor, samlet sett, føre til redusert bokvalitet, naturopplevelser og hyttebygging. Fraflytting fra området vil akselerere. Forventet støy fra planlagt kraftstasjon vil ødelegge muligheten for å bygge på tiltenkt tomt på vestsiden av Kvina sør for planlagt kraftstasjon. Kraftverkstunnelen fryktes å kunne ha drenerende virkning for brønner til evt. framtidig hyttebygging i området nær trace'en. Man kan ikke se at tiltaket vil gi noen varige arbeidsplasser lokalt, og vil således bare medføre negative konsekvenser.

S-K kommentarer:

Ingun Irlen Stakkeland gir med dette klart uttrykk for at hun er sterkt imot tiltaket. Man kan umulig gi noen garanti for at mulige avbøtende tiltak vil kunne lege alle de sår hun frykter vil oppstå, og tilstanden vil uansett ikke bli den samme som den alltid har vært.

Vi tror allikevel at badeplasser kan opprettholdes/erstattes med enkle tiltak, man kan etablere en kulvert i gytebekken, landskapstilpasset massedeponi etc. Hvorvidt tunnelen vil drenere alle vannførende soner i fjellet gjenstår å se. Vi tror sannsynligheten er liten. Trykkløydde i tunnel vil være høyere enn dagens vannstand i elva. Evt. problem omkring støy er omtalt i kommentaren til Arne Stakkeland, og støynivå må uansett holdes innenfor tillatte grenser.

Her er nok også noen problemstillinger som blir å søke løsning på i Samhandlingsgruppen.

Sameiet Gnr 179 bnr 22

Sameiet er spesielt opptatt av at kraftstasjonen får en god arkitektonisk utforming, samt at støybelastningen på omgivelsen blir minst mulig.

S-K kommentarer:

Disse fokusområder er sammenfallende med synspunkt som er framkommet fra bl.a. Kvinesdal kommune og Arne Stakkeland. Vi viser derfor til våre kommentarer som er gitt under disse avsnitt.

Det ligger i saksgangen at detaljplaner for tiltaket, og herunder kraftstasjonen, skal godkjennes av NVE før oppstart av tiltaket.

Eiendomsforhold

Vi forutsetter at vi kan forhandle fram minnelige avtaler med berørte grunneiere. Dersom dette ikke er mulig, har vi i søknaden bedt om samtykke til ekspropriasjon av manglende rettigheter til inntak fra gnr. 179, bnr. 3 og til kraftstasjon fra gnr. 179, bnr. 1 i Kvinesdal kommune.

Vennlig hilsen

Gaute Tjørhom
Adm. Dir.

Anders T. Løyning
Overing. Vassbygg

Kopi til: PØG, RG, KOU,

